

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (druhá rozšírená komora)

z 24. apríla 2018*

„Hospodárska a menová politika – Prudenciálny dohľad nad úverovými inštitúciami – Článok 4 ods. 1 písm. e) a článok 4 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1024/2013 – Osoba účinne riadiaca prevádzku úverovej inštitúcie – Článok 13 ods. 1 smernice 2013/36/EÚ a článok L. 511-13 druhý odsek francúzskeho menového a finančného zákonníka – Zásada zákazu kumulácie postu predsedu riadiaceho orgánu úverovej inštitúcie v jeho funkcii dohľadu s funkciou výkonného riaditeľa v tej istej inštitúcii – Článok 88 ods. 1 písm. e) smernice 2013/36 a článok L. 511-58 francúzskeho menového a finančného zákonníka“

V spojených veciach T-133/16 až T-136/16,

Caisse régionale de crédit agricole mutuel Alpes Provence, so sídlom v Aix-en-Provence (Francúzsko), v zastúpení: P. Mele a H. Savoie, avocats,

žalobkyňa vo veci T-133/16,

Caisse régionale de crédit agricole mutuel Nord Midi-Pyrénées, so sídlom v Albi (Francúzsko), v zastúpení: P. Mele a H. Savoie,

žalobkyňa vo veci T-134/16,

Caisse régionale de crédit agricole mutuel Charente-Maritime Deux-Sèvres, so sídlom v Saintes (Francúzsko), v zastúpení: P. Mele a H. Savoie,

žalobkyňa vo veci T-135/16,

Caisse régionale de crédit agricole mutuel Brie Picardie, so sídlom v Amiens (Francúzsko), v zastúpení: P. Mele a H. Savoie,

žalobkyňa vo veci T-136/16,

proti

Európskej centrálnej banke (ECB), v zastúpení: A. Karpf a C. Hernández Saseta, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci A. Heinzmann, avocat,

žalovanej,

* Jazyk konania: francúzština.

ktorú v konaní podporuje:

Európska komisia, v zastúpení: V. Di Bucci, K.-P. Wojcik a A. Steiblyté, splnomocnení zástupcovia,

vedľajší účastník konania vo veciach T-133/16 až T-136/16,

ktorých predmetom sú návrhy na základe článku 263 ZFEÚ na zrušenie rozhodnutí ECB, ktorými sú ECB/SSM/2016-969500TJ5KRTCJQWXH05/98, ECB/SSM/2016-969500TJ5KRTCJQWXH05/100, ECB/SSM/2016-969500TJ5KRTCJQWXH05/101 a ECB/SSM/2016-969500TJ5KRTCJQWXH05/99, všetky z 29. januára 2016, ktoré boli prijaté na základe článku 4 ods. 1 písm. e) nariadenia Rady (EÚ) č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami (Ú. v. EÚ L 287, 2013, s. 63), článku 93 nariadenia Európskej centrálnej banky (EÚ) č. 468/2014 zo 16. apríla 2014 o rámci pre spoluprácu v rámci jednotného mechanizmu dohľadu medzi Európskou centrálnou bankou, príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a určenými vnútroštátnymi orgánmi (nariadenie o rámci JMD) (Ú. v. EÚ L 141, 2014, s. 1), a článkov L. 511-13, L. 511-52, L. 511-58, L. 612-23-1 a R. 612-29-3 francúzskeho menového a finančného zákonníka,

VŠEOBECNÝ SÚD (druhá rozšírená komora),

v zložení: predseda komory M. Prek (spravodajca), sudcovia E. Buttigieg, F. Schalin, B. Berke a M. J. Costeira,

tajomník: G. Predonzani, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní 23. októbra 2017,

vyhlásil tento

Rozsudok

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 1 Crédit agricole je decentralizovaná banková skupina, ktorá sa spravuje článkami L. 512-20 až L. 512-54 francúzskeho code monétaire et financier (menový a finančný zákonník) (ďalej len „MFZ“). Funguje na troch úrovniach: miestne pobočky crédit agricole mutuel, regionálne pobočky crédit agricole mutuel a na národnej úrovni centrálny orgán, Crédit agricole SA.
- 2 Crédit agricole bola kvalifikovaná ako významná skupina podliehajúca prudenciálnemu dohľadu v zmysle článku 6 nariadenia Rady (EÚ) č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami (Ú. v. EÚ L 287, 2013, s. 63), a teda, pokiaľ ide o úlohy uvedené v článku 4 ods. 1 tohto nariadenia, sa na ňu vzťahuje výlučne prudenciálny dohľad Európskej centrálnej banky (ECB).
- 3 V dňoch 8., 10., 14. a 24. apríla 2015 centrálny orgán Crédit agricole na žiadosť žalobkyň, Caisse régionale de crédit agricole mutuel Alpes Provence (žalobkyňa vo veci T-133/16), Caisse régionale de crédit agricole mutuel Nord Midi-Pyrénées (žalobkyňa vo veci T-134/16), Caisse régionale de crédit agricole mutuel Charente-Maritime Deux-Sèvres (žalobkyňa vo veci T-135/16) a Caisse régionale de crédit agricole mutuel Brie Picardie (žalobkyňa vo veci T-136/16), požiadal Autorité de contrôle

prudential et de résolution (Orgán pre prudenciálnu kontrolu a rozhodovanie, Francúzsko) (ACPR) o schválenie vymenovania pánov B., C., T. a W. za predsedov správnych rád a „osoby účinne riadiace prevádzku“ žalobkýň.

- 4 Na základe článku 93 nariadenia Európskej centrálnej banky (EÚ) č. 468/2014 zo 16. apríla 2014 o rámci pre spoluprácu v rámci jednotného mechanizmu dohľadu medzi Európskou centrálnou bankou, príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a určenými vnútroštátnymi orgánmi (nariadenie o rámci JMD) (Ú. v. EÚ L 141, 2014, s. 1) informovala ACPR o týchto žiadostiach ECB. Všetky požadované dokumenty boli ECB doručené 8. júna 2015.
- 5 Dňa 31. augusta 2015 informovala ECB každú zo žalobkýň a centrálny orgán Crédit agricole o svojom zámere neschváliť vymenovanie pánov B., C., T. a W. za „osoby účinne riadiace prevádzku“ žalobkýň a dala im možnosť predložiť svoje pripomienky na základe článku 31 nariadenia o rámci JMD.
- 6 Dňa 30. septembra 2015 centrálny orgán Crédit agricole požiadal ECB o prerušenie konania z dôvodu, že zámer ECB neschváliť vymenovanie pánov B., C., T. a W. sa zakladá na stanovisku 2014-P-07 ACPR „o vymenovaní ‚osôb účinne riadiacich prevádzku‘ v zmysle článku L. 511-13 a článku L. 532-2 bodu 4 [MFZ]“ (ďalej len „stanovisko 2014-P-07 ACPR“), ktorých zákonnosť je napadnutá pred Conseil d'État (Štátna rada, Francúzsko).
- 7 Na základe štyroch rozhodnutí zo 7. októbra 2015 ECB v prvom rade vo vzťahu ku každej zo žalobkýň zamietla žiadosti o prerušenie z dôvodu, že právnym základom rozhodnutí, ktoré má prijať, nie je stanovisko 2014-P-07 ACPR. V druhom rade schválila vymenovanie pánov B., C., T. a W. za predsedov správnych rád jednotlivých žalobkýň. V treťom rade vyjadrila svoj nesúhlas s tým, aby páni B., C., T. a W. zároveň vykonávali funkcie „osôb účinne riadiacich prevádzku“ jednotlivých žalobkýň.
- 8 Na účely odôvodnenia tohto zamietnutia ECB uviedla, že smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 2013, s. 338) obsahuje ustanovenia o dobrom riadení úverových inštitúcií, medzi ktoré patrí jej článok 88 ods. 1 písm. e), ktorý v zásade zakazuje, aby predseda riadiaceho orgánu vo svojej funkcii dohľadu nad úverovou inštitúciou zároveň vykonával funkciu osoby účinne riadiacej prevádzku v tej istej inštitúcii. ECB zdôraznila, že cieľom tohto zákazu popísaným v odôvodnení 57 smernice 2013/36 je zaručiť konštruktívnu kritiku stratégie inštitúcie zo strany nevykonných členov riadiaceho orgánu. ECB navyše zdôraznila, že na základe článku 4 ods. 3 nariadenia č. 1024/2013 má povinnosť uplatňovať článok L. 511-58 MFZ, ktorým sa preberá článok 88 ods. 1 písm. e) smernice 2013/36. ECB pripomenula, že uvedený článok v zásade bráni tomu, aby post predsedu správnej rady alebo akéhokoľvek iného orgánu vykonávajúceho ekvivalentné funkcie dohľadu nad úverovou inštitúciou alebo spoločnosťou poskytujúcou financie za odplatu nevykonával výkonný riaditeľ alebo osoba vykonávajúca ekvivalentné riadiace funkcie. ECB tiež uviedla, že odôvodnenie 54 tejto smernice umožňuje členských štátom zaviesť zásady a normy riadenia nad rámec tých, ktoré vyžaduje uvedená smernica.
- 9 ECB poznamenala, že z článku L. 511-52-IV MFZ vyplýva, že funkciami umožňujúcimi určitej osobe dosiahnuť schválenie ako „osoba účinne riadiaca prevádzku“ v zmysle článku L. 511-13 MFZ sú funkcie výkonného riaditeľa, zástupcu výkonného riaditeľa, člena riadiaceho orgánu alebo jediného výkonného riaditeľa. ECB tiež poukázala na stanovisko 2014-P-07 ACPR, z ktorého vyplýva, že predsedovi riadiaceho orgánu v jeho funkcii dohľadu, zodpovednému za vedenie tohto orgánu, sa zverujú funkcie a nevykonné úlohy dohľadu, ktoré sa odlišujú od výkonných funkcií výkonného riaditeľa, v súlade s francúzskym právom obchodných spoločností.

- 10 ECB z toho vyvodila, že by v zásade malo existovať oddelenie medzi výkonom výkonných a nevýkonných funkcií v rámci riadiaceho orgánu. Na základe uvedeného dospela k záveru, že z dôvodu ich vymenovania za predsedov správnych rád a vzhľadom na neexistenciu žiadostí o výnimku nemožno pánov B., C., T a W schváliť ako „osoby účinne riadiace prevádzku“ žalobkyní.
- 11 Dňa 6. novembra 2015 požiadali žalobkyne o preskúmanie každého z týchto rozhodnutí na základe článku 24 nariadenia č. 1024/2013, v spojení s článkom 7 rozhodnutia ECB 2014/360/EÚ zo 14. apríla 2014 o zriadení administratívneho revízneho výboru a jeho pravidlách činnosti (Ú. v. EÚ L 175, 2014, s. 47). Vypočutie pred administratívnym revíznym výborom (ďalej len „revízny výbor“) sa uskutočnilo 10. decembra 2015.
- 12 Dňa 17. decembra 2015 vydal revízny výbor spoločné stanovisko k veciam T-133/16 až T-136/16, pričom dospel k záveru o zákonnosti rozhodnutí ECB. Revízny výbor zdôraznil, že žalobkyne prostredníctvom štyroch výhrad napádajú to, že ECB považuje pojem „osoba účinne riadiaca prevádzku“ za totožný s pojmom výkonná riadiaca osoba. ECB tiež poznamenala, že žalobkyne tvrdili, že vymenovanie predsedu správnej rady za „osobu účinne riadiacu prevádzku“, ktoré ani zďaleka nie je v rozpore so zákazom kumulácie funkcie dohľadu a výkonnej funkcie, umožňuje rovnováhu pri riadení úverových inštitúcií prostredníctvom vymenovania „osoby účinne riadiacej prevádzku“, ktorá nie je podriadená výkonnému riaditeľovi.
- 13 V prvom rade revízny výbor usúdil, že z výkladu článku L. 511-13 MFZ v spojení s článkom L. 511-52 MFZ vyplýva, že hoci úlohy „osoby účinne riadiacej prevádzku“ nie sú vymedzené, táto funkcia bola zamýšľaná ako výkonný mandát, podobný mandátu výkonného riaditeľa alebo zástupcu výkonného riaditeľa, zatiaľ čo predseda správnej rady sa zaraďuje medzi nevýkonných riaditeľov.
- 14 V druhom rade revízny výbor poukázal na zásadu zákazu kumulácie funkcie predsedu riadiaceho orgánu s funkciou výkonného riaditeľa, uvedenú v článku 88 ods. 1 písm. e) smernice 2013/36 a prebratú v článku L. 511-58 MFZ. Vyvodil z toho, že toto pravidlo bráni predsedovi správnej rady vykonávať výkonné funkcie, ktoré zodpovedajú funkcii výkonného riaditeľa.
- 15 V treťom rade revízny výbor preskúmal výsady predsedu správnej rady žalobkyní. V odpovedi na ich argumentáciu založenú na tom, že loi n° 47-1175 du 10 septembre 1947 portant statut de la coopération (zákon č. 47-1175 z 10. septembra 1947 o štatúte spolupráce) (JORF z 11. septembra 1947, s. 9088, ďalej len „zákon z 10. septembra 1947 o štatúte spolupráce“) nestanovuje oddelenie jednotlivých funkcií v rámci správnej rady, usúdil, že funkcie dohľadu a výkonné funkcie v rámci správnej rady sa majú oddeľovať s cieľom zaručiť dodržiavanie pravidla stanoveného v článku L. 511-58 MFZ.
- 16 Vo štvrtom rade revízny výbor preskúmal argumentáciu žalobkyní založenú na tom, že vymenovanie predsedu správnej rady za „osobu účinne riadiacu prevádzku“ by umožnilo uplatňovať zásadu „štyroch očí“, zamýšľanú v článku L. 511-13 MFZ, ktorá je viac v súlade s hľadaním rovnováhy medzi právomocami než vymenovanie „osoby účinne riadiacej prevádzku“, ktorá je hierarchicky podriadená výkonnému riaditeľovi. Revízny výbor uviedol, že je potrebné vziať do úvahy zásadu oddelenia funkcií dohľadu a výkonných funkcií, ktorá bola zavedená smernicou 2013/36 a prebratá v článku L. 511-58 MFZ, a zdôraznil prvoradú úlohu funkcie dohľadu pri riadnom riadení úverovej inštitúcie.
- 17 Revízny výbor z toho vyvodil, že z výkladu článku L. 511-13 MFZ v spojení s článkami L. 511-52 a L. 511-58 MFZ vyplýva, že „osoba účinne riadiaca prevádzku“ vykonáva výkonné funkcie prináležiace výkonnému riaditeľovi alebo osobe vykonávajúcej ekvivalentné funkcie a že vzhľadom na to, že predseda správnej rady takéto funkcie nemôže vykonávať, nemožno ho vymenovať za „osobu účinne riadiacu prevádzku“. Revízny výbor preto rozhodol, že rozhodnutia zo 7. októbra 2015 sa nahradia rozhodnutiami s totožným obsahom.

- 18 Dňa 29. januára 2016 tak ECB prijala rozhodnutia ECB/SSM/2016-969500TJ5KRTCJQWXH05/98, ECB/SSM/2016-969500TJ5KRTCJQWXH05/100, ECB/SSM/2016-969500TJ5KRTCJQWXH05/101 a ECB/SSM/2016-969500TJ5KRTCJQWXH05/99, a to na základe článku 4 ods. 1 písm. e) nariadenia č. 1024/2013, článku 93 nariadenia č. 468/2014 a článkov L. 511-13, L. 511-52, L. 511-58, L. 612-23-1 a R. 612-29-3 MFZ (ďalej spoločne len „napadnuté rozhodnutia“), ktorými boli na základe článku 24 ods. 7 nariadenia 1024/2013 zrušené a nahradené rozhodnutia zo 7. októbra 2015, pričom ich obsah zostal totožný.
- 19 Dňa 30. júna 2016 Conseil d'État (Štátna rada) vydala rozsudok, v ktorom dospela k záveru o zákonnosti stanoviska 2014-P-07 ACPR a pri tejto príležitosti poskytla výklad článku L. 511-13 druhého odseku a článku L. 511-58 MFZ.

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 20 Návrhmi podanými do kancelárie Všeobecného súdu 29. marca 2016 podali žalobkyne žaloby, na základe ktorých sa začalo toto konanie.
- 21 Podaniami doručenými do kancelárie Všeobecného súdu 4. júla 2016 požiadala Európska komisia o vstup do konania ako vedľajší účastník na podporu návrhov ECB.
- 22 Rozhodnutím z 1. augusta 2016 predseda štvrtej komory Všeobecného súdu rozhodol o spojení vecí T-133/16 až T-136/16 na účely písomnej časti konania, prípadne ústnej časti konania a rozhodnutia vo veci. Rozhodnutím z toho istého dňa predseda štvrtej komory Všeobecného súdu povolil vstup Komisie do konania ako vedľajšieho účastníka na podporu návrhov ECB.
- 23 Keďže zloženie komôr Všeobecného súdu sa zmenilo, sudca spravodajca bol pridelený k druhej komore, ktorej bola v dôsledku toho táto vec pridelená.
- 24 Všeobecný súd podľa článku 28 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu na návrh druhej komory rozhodol o postúpení veci rozšírenému rozhodovaciemu zloženiu.
- 25 Na základe správy sudcu spravodajcu Všeobecný súd (druhá rozšírená komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania.
- 26 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky, ktoré im položil Všeobecný súd, boli vypočuté na pojednávaní uskutočnenom 23. októbra 2017.
- 27 Žalobkyne navrhujú, aby Všeobecný súd zrušil napadnuté rozhodnutia.
- 28 ECB a Komisia navrhujú, aby Všeobecný súd:
- zamietol žalobu,
 - zaviazal žalobkyne na náhradu trov konania.

Právny stav

- 29 Žalobkyne na podporu svojej žaloby uvádzajú argumentáciu, ktorá sa dá vnímať tak, že ju možno vyjadriť v štyroch žalobných dôvodoch, z ktorých prvý je založený na porušení článku 13 smernice 2013/36 a článku L. 511-13 MFZ, druhý na porušení článku L. 511-52-IV MFZ, tretí na porušení článku L. 511-13 a článkov 13 a 88 smernice 2013/36 a subsidiárne štvrtý na porušení článku L. 511-58 MFZ.

- 30 ECB tvrdí, že všetky štyri žalobné dôvody treba zamietnuť ako nedôvodné. Komisia sa domnieva, že prvé tri žalobné dôvody sa musia zamietnuť ako neúčinné a že štvrtý sa musí zamietnuť ako nedôvodný. Subsidiárne Komisia tvrdí, že prvé tri žalobné dôvody sa musia zamietnuť ako nedôvodné.
- 31 Treba uviesť, že v rámci prvého žalobného dôvodu žalobkyne tvrdia, že ECB tým, že považovala pojem účinné riadenie za totožný s pojmom vrcholový manažment, zmenila zmysel článku L. 511-13 MFZ a článku 13 smernice 2013/36. Druhým žalobným dôvodom žalobkyne vytýkajú ECB to, že sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia, keď z článku L. 511-52-IV MFZ vyvodila, že funkciami umožňujúcimi dosiahnuť schválenie ako „osoba účinne riadiaca prevádzku“ sú iba funkcie výkonného riaditeľa, zástupcu výkonného riaditeľa, člena riadiaceho orgánu alebo jediného výkonného riaditeľa. V treťom žalobnom dôvode žalobkyne tvrdia, že z pravidla zákazu kumulácie funkcie predsedu správnej rady s funkciou výkonného riaditeľa nevyplýva zúženie pojmu „účinné riadenie“ iba na výkon výkonných funkcií. Pokiaľ ide o štvrtý žalobný dôvod, tento sa uvádza subsidiárne pre prípad, že by Všeobecný súd rozhodol, že za „osoby účinne riadiace prevádzku“ sa môžu považovať len tí členovia riadiaceho orgánu, ktorí majú výkonné funkcie. Žalobkyne v rámci tohto žalobného dôvodu tvrdia, že ECB sa dopustila chyby pri výklade článku L. 511-58 MFZ, keďže toto ustanovenie nebráni tomu, aby predseda správnej rady vykonával akúkoľvek výkonnú funkciu, ale iba funkciu výkonného riaditeľa.
- 32 Treba uviesť, že prvé tri žalobné dôvody majú spoločné to, že sa týkajú výkladu pojmu „osoba účinne riadiaca prevádzku“, ktorý ECB uprednostnila v napadnutých rozhodnutiach. Preto je vhodné preskúmať ich spoločne.

O prvých troch žalobných dôvodoch založených na nesprávnom výklade pojmu „osoba účinne riadiaca prevádzku“ zo strany ECB

- 33 Ako vyplýva z bodov 9 a 18 vyššie, ECB v napadnutých rozhodnutiach dospela k záveru, že pojem „osoba účinne riadiaca prevádzku“ úverovej inštitúcie sa má chápať tak, že označuje riadiace osoby, ktoré majú výkonné funkcie, ako sú napríklad výkonný riaditeľ, zástupca výkonného riaditeľa, členovia riadiaceho orgánu alebo jediný výkonný riaditeľ. Okrem toho treba uviesť, že ECB odkazom na pojem „osoba účinne riadiaca prevádzku“ úverovej inštitúcie zamýšľala odkázať na „osoby účinne [riadiace] prevádzku... úverovej inštitúcie“ v zmysle článku 13 ods. 1 smernice 2013/36 a osoby zabezpečujúce „účinné riadenie úverovej inštitúcie“ v zmysle článku L. 511-13 druhého odseku MFZ.
- 34 Na základe článku 13 ods. 1 smernice 2013/36 totiž „príslušné orgány udelia povolenie na začatie činnosti úverovej inštitúcie len vtedy, ak aspoň dve osoby účinne riadia prevádzku žiadajúcej úverovej inštitúcie“. Podľa článku L. 511-13 druhého odseku MFZ „účinné riadenie prevádzky úverových inštitúcií, vrátane pobočiek úverových inštitúcií, uvedených v bode I článku L. 511-10, alebo spoločností poskytujúcich financie za odplatu, zabezpečujú aspoň dve osoby“.
- 35 Hneď na úvod treba preskúmať argumentáciu, ktorú uvádza Komisia a ktorá je založená na údajnej neúčinnosti týchto troch žalobných dôvodov. Tvrdí, že pravidlá, ktorých porušenie žalobkyne namietajú, nepredstavujú právny základ odmietnutia zo strany ECB schváliť vymenovanie predsedov správnych rád žalobkýň za „osoby účinne riadiace prevádzku“, pričom toto odmietnutie je založené len na článku 88 ods. 1 písm. e) smernice 2013/36 a článku L. 511-58 MFZ, z ktorých druhý uvedený článok predstavuje prebratie do francúzskeho práva.
- 36 ECB v napadnutých rozhodnutiach odmietla, aby predsedovia správnych rád žalobkýň plnili zároveň funkciu „osoby účinne riadiacej prevádzku“. ECB usúdila, že vymenovanie predsedov správnych rád každej zo žalobkýň za „osoby účinne riadiace prevádzku“ by bolo v rozpore so zásadou zákazu kumulácie postu predsedu riadiaceho orgánu úverovej inštitúcie v jeho funkcii dohľadu s funkciou výkonného riaditeľa v tejto istej inštitúcii, uvedenou v článku 88 ods. 1 písm. e) smernice 2013/36 a prebratou v článku L. 511-58 prvom odseku MFZ, ktorý stanovuje, že „post predsedu správnej rady

alebo akéhokoľvek iného orgánu vykonávajúceho ekvivalentné funkcie dohľadu nad úverovou inštitúciou alebo spoločnosťou poskytujúcou financie za odplatu, nemôže vykonávať výkonný riaditeľ alebo osoba vykonávajúca ekvivalentné riadiace funkcie“.

- 37 Treba konštatovať, že takéto odôvodnenie je nevyhnutne založené na postuláte ECB spočívajúcom v tom, že účinné riadenie prevádzky úverovej inštitúcie, upravené v článku 13 ods. 1 smernice 2013/36 a v článku L. 511-13 MFZ, považuje za totožné s výkonom výkonných funkcií v rámci tejto inštitúcie.
- 38 Tento úsudok o totožnosti uvedených funkcií je okrem toho výslovne uvedený v napadnutých rozhodnutiach, keď v nich ECB zdôrazňuje, že „časť IV článku L. 511-52 [MFZ] popisuje funkcie umožňujúce určenej osobe dosiahnuť schválenie ako osoba účinne riadiaca prevádzku takto: ...funkcie výkonného riaditeľa, zástupcu výkonného riaditeľa, člena riadiaceho orgánu alebo jediného výkonného riaditeľa“. Rovnako uvedený úsudok vyplýva z odkazu ECB, uvedeného v napadnutých rozhodnutiach, na stanovisko ACPR 2014-P-07 na účely zdôraznenia toho, že „predsedovi riadiaceho orgánu v jeho funkcii dohľadu, zodpovednému za vedenie činnosti tohto orgánu, sa zverujú funkcie a nevýkonné úlohy dohľadu, ktoré sa odlišujú od výkonných funkcií výkonného riaditeľa, v súlade s francúzskym právom obchodných spoločností“.
- 39 Preto vzhľadom na to, že napadnuté rozhodnutia sú založené na postuláte ECB spočívajúcom v tom, že účinné riadenie prevádzky úverovej inštitúcie považuje za totožné s výkonom výkonných funkcií v rámci uvedenej inštitúcie, a že prvými tromi žalobnými dôvodmi žalobkyne napádajú dôvodnosť tohto postulátu, tieto tri žalobné dôvody v rozpore s tvrdením Komisie nemôžu byť neúčinné. Ak by sa totiž tieto žalobné dôvody ukázali ako dôvodné, nedalo by sa vylúčiť, že budú mať vplyv na zákonnosť napadnutých rozhodnutí.
- 40 Argumentácia Komisie založená na neúčinnosti prvých troch žalobných dôvodov sa preto musí odmietnuť.
- 41 V rámci prvého žalobného dôvodu, založeného na porušení článku 13 smernice 2013/36 a článku L. 511-13 MFZ, žalobkyne tvrdia, že ECB tým, že pojem „účinné riadenie“ považuje za totožný s pojmom „vrcholový manažment“, zmenila zmysel týchto dvoch ustanovení. V tejto súvislosti žalobkyne okrem iného poznamenávajú, že použitie výrazu „osoby účinne [riadiace] prevádzku“ v článku 13 ods. 1 smernice 2013/36 neodkazuje na definíciu „vrcholový manažment“, uvedenú v článku 3 ods. 1 bode 9 tejto istej smernice a z toho vyvodzujú, že „osoba účinne riadiaca prevádzku“ nie je nevyhnutne členom vrcholového manažmentu. Pojem „účinný“ by sa mal chápať v jeho doslovnom zmysle, t. j. tak, že označuje to, čo je „skutočné“, alebo to, čo „existuje fakticky, skutočne“. Okrem toho článok 3 ods. 1 bod 9 smernice 2013/36 nebráni tomu, aby vnútroštátne právo upravilo, že osoby vykonávajúce funkciu dohľadu majú aj výkonné funkcie a z uvedeného článku nevyplýva, že za „osoby účinne riadiace prevádzku“ sa môžu považovať iba členovia vrcholového manažmentu alebo že tieto osoby účinne riadiace prevádzku musia byť poverené každodenným riadením úverovej inštitúcie. Navyše pojem „osoba účinne riadiaca prevádzku“ odkazuje na riadiaci orgán úverovej inštitúcie, ktorý má dve dimenzie, a to funkciu dohľadu a výkonnú funkciu. Žalobkyne tiež usudzujú, že ECB neusudzuje správne, keď z ďalších ustanovení MFZ vyvodzuje, že za osoby účinne riadiace prevádzku sa môžu považovať len riaditelia disponujúci výkonnými funkciami. Napokon žalobkyne tvrdia, že na rozsudok Conseil d'État (Štátna rada) z 30. júna 2016 sa nemožno užitočne odvolávať na účely odôvodnenia odmietnutia vymenovať jej predsedov správnej rady za „osoby účinne riadiace prevádzku“, keďže uvedený rozsudok je založený na nesprávnom výklade ich štatútu družstevnej banky.
- 42 V rámci druhého žalobného dôvodu, založeného na porušení článku L. 511-52-IV MFZ, žalobkyne vytýkajú ECB, že sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia, keď z tohto ustanovenia vyvodila, že funkciami umožňujúcimi dosiahnuť schválenie ako „osoba účinne riadiaca prevádzku“ sú iba funkcie výkonného riaditeľa, zástupcu výkonného riaditeľa, člena riadiaceho orgánu alebo jediného výkonného riaditeľa. Žalobkyne pripomínajú, že cieľom článku L. 511-52-IV MFZ nie je popísať funkcie

umožňujúce dosiahnuť vymenovanie za „osobu účinne riadiacu prevádzku“, ale len zaviesť pravidlá obmedzujúce kumuláciu mandátov s cieľom zaručiť, aby riaditelia venovali dostatočné množstvo času svojim funkciám. Z toho, že „osoby účinne riadiace prevádzku“ podliehajú rovnakému režimu ako výkonné riadiace osoby, nevyplýva, že ide o totožné pojmy, keďže určitý pojem sa nedefinuje svojím právnym režimom. Žalobkyne dodávajú, že osobitné úlohy, ktoré MFZ zveruje „osobám účinne riadiacim prevádzku“, odôvodňujú, aby podliehali takým pravidlám zákazu kumulácie, ktoré sú obmedzenejšie než pravidlá uplatniteľné na ďalších členov riadiaceho orgánu, vykonávajúcich nevykonné funkcie. Žalobkyne sa napokon domnievajú, že ECB nesprávne poukázala na článok L. 511-52-IV MFZ na účely určenia funkcií, na ktoré sa vzťahuje zákaz kumulácie uvedený v článku L. 511-58 MFZ, pretože režimy nezlučiteľnosti, uvedené v týchto ustanoveniach, sledujú odlišné ciele.

- 43 V rámci tretieho žalobného dôvodu, založeného na porušení článku L. 511-13 MFZ a článkov 13 a 88 smernice 2013/36 žalobkyne v podstate tvrdia, že z pravidla zákazu kumulácie funkcie predsedu správnej rady s funkciou výkonného riaditeľa nevyplýva zúženie pojmu účinné riadenie iba na výkon výkonných funkcií. Vzhľadom na to, že riadiaci orgán má súčasne funkciu dohľadu a výkonnú funkciu, je logické, aby obidve tieto kategórie funkcií zastávali dve „osoby účinne riadiace prevádzku“. Žalobkyne tvrdia, že prístup ECB tým, že vedie k tomu, že sa za „osoby účinne riadiace prevádzku“ vymenúva okrem výkonného riaditeľa aj zástupca výkonného riaditeľa alebo osoba poverená funkciami výkonného riaditeľa, znamená spochybnenie „zásady štyroch očí“ alebo „pravidla štyroch očí“, ktoré článok 13 ods. 1 smernice 2013/36 vykonáva, keďže „osoba účinne riadiaca prevádzku“ je vo vzťahu ku výkonnému riaditeľovi v podriadenom postavení. Žalobkyne opakujú, že konštatovanie o nezlučiteľnosti funkcie predsedu správnej rady s funkciou „osoby účinne riadiacej prevádzku“ je založené na nesprávnom postuláte stotožňovania „osoby účinne riadiacej prevádzku“ s výkonným riaditeľom. Napokon, odkaz zo strany ECB na článok L. 511-58 druhý odsek MFZ je irelevantný, keďže toto ustanovenie sa týka výlučne tých pobočiek úverových inštitúcií, ktorých sídlo je mimo územia Európskej únie, a teda predstavuje „osobitný režim nezlučiteľnosti“.
- 44 ECB podporovaná Komisiou namieta proti tvrdeniam žalobkýň.
- 45 Žalobkyne v prvých troch žalobných dôvodoch v podstate tvrdia, že ECB sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia pri výklade pojmu „osoba účinne riadiaca prevádzku“, keď tento pojem obmedzila na členov riadiaceho orgánu disponujúcich výkonnými funkciami. Žalobkyne tak namietajú voči výkladu článku 13 ods. 1 smernice 2013/36 a článku L. 511-13 druhého odseku MFZ, ktorý uprednostňuje ECB. V tejto súvislosti, pokiaľ žalobkyne predovšetkým v rámci druhého a tretieho žalobného dôvodu poukazujú na ďalšie ustanovenia smernice 2013/36, MFZ a na zákon z 10. septembra 1947 o štatúte spolupráce, robia tak s cieľom namietat voči výkladu článku 13 ods. 1 smernice 2013/36 alebo článku L. 511-13 druhého odseku MFZ, ktorý uplatnila ECB.
- 46 Treba pripomenúť, že napadnuté rozhodnutie bolo prijaté predovšetkým na základe článku 4 ods. 1 písm. e) nariadenia č. 1024/2013, podľa ktorého „má ECB v súlade s odsekom 3 tohto článku výhradnú právomoc vykonávať na účely prudenciálneho dohľadu v súvislosti so všetkými úverovými inštitúciami usadenými v zúčastnených členských štátoch tieto úlohy: ...zabezpečovať dodržiavanie súladu s aktmi uvedenými v článku 4 ods. 3 prvom pododseku, ktorými sa voči úverovým inštitúciám stanovuje požiadavka mať zavedené spoľahlivé mechanizmy riadenia a správy vrátane primeraných a náležitých požiadaviek na osoby zodpovedné za riadenie úverových inštitúcií, procesy riadenia rizík, mechanizmy vnútornej kontroly, politiky a postupy odmeňovania a efektívne postupy posudzovania primeranosti vnútorného kapitálu vrátane modelov založených na interných ratingoch“.
- 47 Podľa článku 4 ods. 3 nariadenia č. 1024/2013 „ECB na účely vykonávania úloh, ktorými bola poverená podľa tohto nariadenia, a s cieľom zabezpečiť vysokú úroveň dohľadu uplatňuje celé príslušné právo Únie a v prípade, keď sa toto právo Únie skladá zo smerníc, vnútroštátne právne predpisy, ktorými sa tieto smernice transponujú“.

- 48 Preto bola na základe článku 4 ods. 3 nariadenia č. 1024/2013 ECB povinná uplatniť nielen článok 13 ods. 1 smernice 2013/36, ale aj ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré predstavuje jej prebratie, t. j. článok L. 511-13 druhý odsek MFZ.
- 49 Článok 4 ods. 3 nariadenia č. 1024/2013 si tak nevyhnutne vyžaduje, aby Všeobecný súd posúdil zákonnosť napadnutých rozhodnutí s ohľadom tak na článok 13 ods. 1 smernice 2013/36, ako aj na článok L. 511-13 druhý odsek MFZ.
- 50 Na účely preverenia toho, či sa ECB dopustila viacerých prípadov nesprávneho právneho posúdenia, ktoré namietajú žalobkyne, treba posúdiť zmysel nielen článku 13 ods. 1 smernice 2013/36, ale aj zmysel článku L. 511-13 druhého odseku MFZ.

O výklade článku 13 ods. 1 smernice 2013/36

- 51 Treba uviesť, že výraz „osoby účinne riadiace prevádzku... inštitúcie“ je použitý v článku 13 ods. 1 smernice 2013/36 a v článku 3 ods. 1 bode 7 tejto istej smernice, ktorý riadiaci orgán vymedzuje ako „orgán inštitúcie, ktorý je vymenovaný v súlade s vnútroštátnym právom, ktorý je oprávnený stanovovať stratégiu, ciele a celkové smerovanie inštitúcie a ktorý vykonáva dohľad nad rozhodovaním manažmentu a monitoruje ho a pozostáva z osôb, ktoré účinne riadia činnosť inštitúcie“.
- 52 Ide tu o jediné dve použitia tohto výrazu v smernici 2013/36. Výraz „osoby účinne riadiace činnosť inštitúcie“ sa teda nespomína ani v definícii „riadiaceho orgánu vo svojej funkcii dohľadu“, uvedenej v článku 3 ods. 1 bode 8 smernice 2013/36, ani v definícii „vrcholového manažmentu“, uvedenej v článku 3 ods. 1 bode 9 tejto istej smernice.
- 53 Keďže výraz „osoby účinne [riadiace] činnosť inštitúcie“, použitý v článku 13 ods. 1 smernice 2013/36, nie je v tejto smernici vymedzený, je potrebné prísť k jeho výkladu.
- 54 Podľa ustálenej judikatúry je pri výklade ustanovenia práva Únie potrebné zohľadniť nielen jeho doslovné znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. júna 2005, VEMW a i., C-17/03, EU:C:2005:362, bod 41 a citovanú judikatúru).
- 55 Konkrétne, ak doslovný a historický výklad nariadenia, a osobitne jedného z jeho ustanovení, neumožňujú posúdiť jeho presný rozsah, treba predmetnú právnu úpravu vykladať tak na základe jej cieľa, ako aj na základe jej celkovej systematiky (pozri v tomto zmysle rozsudky z 31. marca 1998, Francúzsko a i./Komisia, C-68/94 a C-30/95, EU:C:1998:148, bod 168, a z 25. marca 1999, Gencor/Komisia, T-102/96, EU:T:1999:65, bod 148).

– O doslovnom výklade a historickom výklade článku 13 ods. 1 smernice 2013/36

- 56 Čo sa týka v prvom rade doslovného výkladu výrazu „dve osoby účinne [riadiace] prevádzku... inštitúcie“, uvedeného v článku 13 ods. 1 smernice 2013/36, treba uviesť, že tento výraz je zložený z troch prvkov: predovšetkým z odkazu na pojem riadenie, „aspoň dve osoby riadia“, ďalej z príslovky „účinne“ kvalifikujúcej toto riadenie a napokon z odkazu na predmet tohto riadenia, t. j. „prevádzku inštitúcie“.
- 57 Čo sa týka po prvé odkazu na pojem riadenie, vyplýva z neho iba to, že dotknuté osoby musia byť „riaditeľmi“, a teda členmi riadiaceho orgánu, tak ako je vymedzený v článku 2 ods. 1 bode 7 smernice 2013/36, čo potvrdzuje znenie tohto posledného uvedeného ustanovenia, ktoré výslovne hovorí o účasti osôb, ktoré účinne riadia prevádzku inštitúcie, v riadiacom orgáne.

- 58 Keďže tak z odôvodnenia 56 smernice 2013/36, podľa ktorého „[by sa] riadiaci orgán... mal chápať tak, že má výkonné funkcie a funkcie dohľadu“, ako aj zo znenia jej článku 3 ods. 1 bodu 7 vyplýva, že riadiaci orgán zahŕňa všetkých riaditeľov, že títo riaditelia disponujú úlohami dohľadu alebo výkonnými úlohami, účasť osôb, ktoré účinne riadia prevádzku inštitúcie, na riadiacom orgáne, sama osebe neumožňuje vymedziť presný rozsah tohto výrazu.
- 59 Čo sa týka po druhej príslovky „účinne“, tak ako vyplýva z argumentácie účastníkov konania, táto príslovka sa dá chápať minimálne dvomi spôsobmi. Na jednej strane sa dá chápať tak, že vyžaduje neustálu pohotovosť a skutočnosť, pokiaľ ide o činnosť riaditeľov úverovej inštitúcie, tak ako to tvrdia žalobkyne, pričom v takomto prípade je spôsobilá pokryť činnosť nevýkonných riaditeľov poverených funkciou dohľadu. Na druhej strane sa uvedená príslovka dá chápať tak, že sa vzťahuje na výkonné riadenie úverovej inštitúcie, tak ako to tvrdí ECB, z čoho by vyplývalo, že sa môže týkať jedine členov riadiaceho orgánu, ktorí sa podieľajú na vrcholovom manažmente, tak ako je vymedzený v článku 3 ods. 1 bode 9 smernice 2013/36.
- 60 Čo sa týka po tretie odkazu na predmet tohto účinného riadenia, t. j. „prevádzku inštitúcie“, treba uviesť, že sa zdá, že z tohto odkazu skôr vyplýva, že jedine členovia riadiaceho orgánu, ktorí sú tiež členmi vrcholového manažmentu, sa môžu považovať za osoby účinne riadiace úverovú inštitúciu.
- 61 Odkaz na „[účinné riadenie] prevádzky... inštitúcie“ sa totiž javí koncepcne bližším pojmu „výkonné funkcie“ a pojmu zodpovednosť za „každodenné riadenie“ úverovej inštitúcie, ktoré sú uvedené v článku 3 ods. 1 bode 9 smernice 2013/36 v súvislosti s vrcholovým manažmentom, než pojmu „[dohľad a monitorovanie] nad rozhodovaním manažmentu“, ktorým článok 3 ods. 1 bod 8 poveruje riadiaci orgán v jeho funkcii dohľadu.
- 62 Čo sa týka v druhom rade historického výkladu článku 13 ods. 1 smernice 2013/36, treba uviesť, že hoci podmienka povolenia vydávaného úverovej inštitúcii, ktorá sa približuje podmienke uvedenej v článku 13 ods. 1 smernice 2013/36, bola stanovená už v článku 3 ods. 2 prvej smernice Rady 77/780/EHS z 12. decembra 1977 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa prístupu k činnosti úverových inštitúcií a jej vykonávania [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 322, 1977, s. 30), znenie tejto podmienky bolo v smernici 2013/36 zmenené.
- 63 Článok 3 ods. 2 smernice 77/780 totiž stanovoval „účasť aspoň dvoch osôb na účinnom riadení činnosti úverovej inštitúcie“ [*neoficiálny preklad*]. Analogicky, článok 6 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/12/ES z 20. marca 2000 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (Ú. v. ES L 126, 2000, s. 1; Mim. vyd. 06/003, s. 272) a článok 11 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 177, 2006, s. 1) stanovovali, že „podnikanie úverovej inštitúcie [musia] účinne [riadiť] aspoň dve osoby“.
- 64 Treba konštatovať, že odkaz na „účinné riadenie podnikania inštitúcie“ by sa prípadne dal chápať tak, že sa vzťahuje na funkciu vlastnú riadiacemu orgánu ako celku, ktorý má podľa článku 3 ods. 1 bodu 7 smernice 2013/36 právomoc „stanovovať stratégiu, ciele a celkové smerovanie inštitúcie“.
- 65 Čo sa týka článku 13 ods. 1 smernice 2013/36, z dôvodov uvedených v bodoch 60 a 61 vyššie sa odkaz na „[účinné riadenie prevádzky] inštitúcie“ zdá byť koncepcne bližší pojmu „výkonné funkcie“ a pojmu zodpovednosť za „každodenné riadenie“ inštitúcie, ktoré sú uvedené v článku 3 ods. 1 bode 9 smernice 2013/36 v súvislosti s vrcholovým manažmentom.
- 66 Článok 13 ods. 1 smernice 2013/36 sa tak vyznačuje vývojom znenia, a to z odkazu, ktorý sa mohol uplatňovať na všetkých členov riadiaceho orgánu, na odkaz označujúci skôr jedine tých ich členov, ktorí patria k vrcholovému manažmentu inštitúcie.

- 67 Vzhľadom na vyššie uvedené treba dospieť k záveru, že z doslovného a historického výkladu článku 13 ods. 1 smernice 2013/36 vyplýva, že výraz „dve osoby účinne [riadiace] prevádzku... inštitúcie“ sa má chápať tak, že odkazuje na členov riadiaceho orgánu, ktorí patria tiež k vrcholovému manažmentu úverovej inštitúcie.
- 68 Tieto výklady však samy osebe neumožňujú s istotou určiť zmysel výrazu použitého v článku 13 ods. 1 smernice 2013/36, keďže uvedená smernica nevytvára žiadne výslovné spojenie medzi skutočnosťou, že je osoba súčasťou vrcholového manažmentu, a „[účinným riadením prevádzky] inštitúcie“. Preto treba na základe judikatúry uvedenej v bode 55 vyššie preveriť, či tento záver podporuje teleologický a kontextuálny výklad článku 13 ods. 1 smernice 2013/36.

– O teleologickom a kontextuálnom výklade článku 13 ods. 1 smernice 2013/36

- 69 Teba uviesť, že smernica 2013/36 mlčí o celi jej článku 13 ods. 1, keďže sa mu nevenuje žiadne odôvodnenie. Tento cieľ okrem toho nemožno vyvodiť z predošlej právnej úpravy.
- 70 Ani smernica 77/780, ani smernica 2000/12 ani smernica 2006/48 totiž neobsahovali odôvodnenie, v ktorom by sa výslovne uvádzal účel podmienky povolenia, ktoré sa vydáva úverovej inštitúcii, uvedený v bode 62 vyššie.
- 71 Žalobkyne v tejto súvislosti tvrdia, že článok 13 ods. 1 smernice 2013/36, rovnako ako príslušné ustanovenia smerníc 77/780, 2000/12 a 2006/48, sleduje cieľ, ktorý sa týka dobrého riadenia úverových inštitúcií a spočíva v zavedení zásady „štyroch očí“ alebo „pravidla štyroch očí“, pričom zabráňuje koncentrácii právomocí v rukách jedinej osoby, a že zachovanie účinnosti tejto zásady alebo tohto pravidla si vyžaduje, aby okrem výkonného riaditeľa existovala ďalšia „osoba účinne riadiaca prevádzku“, ktorá by mu nebola podriadená, čo platí v prípade predsedu správnej rady.
- 72 Je pravda, že povinnosť účasti aspoň dvoch osôb, ktoré účinne riadia prevádzku úverovej inštitúcie, by sa dala chápať tak, že jej zámerom je nielen umožniť kontinuitu v účinnom riadení úverovej inštitúcie tým, že sa zabráni tomu, aby táto kontinuita mohla byť ohrozená v prípade vzniku prekážky na strane jediného riaditeľa, ale tiež zaviesť vzájomnú dôveru medzi osobami účinne riadiacimi úverovú inštitúciu.
- 73 Treba však uviesť, že pokiaľ ide o riadenie úverových inštitúcií, ciele smernice 2013/36 jasne vyplývajú z jej zdôvodnenia, a najmä z odôvodnení 53, 54 a 57.
- 74 V odôvodnení 53 smernice 2013/36 sa tak zdôrazňuje, že „nedostatky v správe a riadení viacerých inštitúcií prispeli k nadmernému a neobozretnému riskovaniu v bankovom sektore, čo viedlo k zlyhaniu jednotlivých inštitúcií a k systémovým problémom v členských štátoch a na globálnej úrovni. Veľmi všeobecné ustanovenia týkajúce sa správy a riadenia inštitúcií a nezáväzná povaha podstatnej časti rámca správy a riadenia spoločností založeného v zásade na dobrovoľných kódexoch správania neuláhčila dostatočne účinné uplatňovanie riadnych postupov dobrej správy a riadenia spoločností zo strany inštitúcií“. Normotvorca v tejto súvislosti v tom istom odôvodnení zdôraznil, že „v niektorých prípadoch neexistencia účinného systému kontroly a protiváh v rámci inštitúcií vyústila do nedostatočne účinného dohľadu nad rozhodovaním riadiacich orgánov, čím sa ešte posilnili krátkodobé a nadmerne rizikové stratégie riadenia“.
- 75 Rovnako v odôvodnení 54 smernice 2013/36 sa uvádza, že „s cieľom riešiť prípadný škodlivý vplyv zle navrhnutých mechanizmov správy a riadenia spoločností na riadne riadenie rizík by členské štáty mali zaviesť zásady a normy na zaistenie účinného dohľadu riadiacim orgánom“.

- 76 Napokon, v odôvodnení 57 smernice 2013/36 sa uvádza, že „úloha nevýkonných členov riadiaceho orgánu v rámci inštitúcie by mala zahŕňať konštruktívne kritické posudzovanie stratégie inštitúcie, ktorým prispievajú k jej rozvoju, skúmanie výsledkov manažmentu pri dosahovaní dohodnutých cieľov, ubezpečovanie sa, že finančné informácie sú presné a že finančné kontroly a systémy riadenia rizík sú dôkladné a obhájitelné, skúmanie návrhu a vykonávania politiky inštitúcie v oblasti odmeňovania a poskytovanie objektívnych názorov na zdroje, vymenovania a normy správania“.
- 77 Z preskúmania odôvodnenia smernice 2013/36 tak vyplýva, že zatiaľ čo táto smernica mlčí, pokiaľ ide o ciele pravidla uvedeného v jej článku 13 ods. 1, obsahuje jasné vyjadrenie cieľa sledovaného normotvorcom, pokiaľ ide o pravidlá týkajúce sa riadneho riadenia úverových inštitúcií. Tento cieľ spočíva v účinnom dohľade vrcholového manažmentu zo strany nevýkonných členov riadiaceho orgánu, z ktorého vyplýva rovnováha právomocí v rámci riadiaceho orgánu.
- 78 Prejavuje sa to v článku 88 smernice 2013/36 s názvom „Opatrenia týkajúce sa riadenia“, v ktorom sa okrem iného v jeho odseku 1 písm. d) a e) uvádza, že „riadiaci orgán musí byť zodpovedný za zabezpečenie účinného dohľadu nad vrcholovým manažmentom“ a že „predseda riadiaceho orgánu vo svojej funkcii dohľadu inštitúcie nesmie vykonávať zároveň funkcie výkonného riaditeľa v tej istej inštitúcii, pokiaľ to nie je odôvodnené zo strany inštitúcie a povolené príslušnými orgánmi“.
- 79 Z toho nevyhnutne vyplýva, že v systematike smernice 2013/36 účel týkajúci sa riadneho riadenia úverových inštitúcií – na ktorý sa žalobkyne pokúšajú naviazať ich výklad článku 13 ods. 1 tejto smernice – prechádza cez hľadanie účinného dohľadu nad vrcholovým manažmentom zo strany nevýkonných členov riadiaceho orgánu, z ktorého vyplýva rovnováha právomocí v rámci riadiaceho orgánu. Treba pritom konštatovať, že účinnosť takéhoto dohľadu by mohla byť ohrozená v prípade, že by predseda riadiaceho orgánu vo svojej funkcii dohľadu, ktorý pritom formálne nezastáva funkciu výkonného riaditeľa, bol súčasne poverený účinným riadením prevádzky úverovej inštitúcie.
- 80 V dôsledku toho, hoci by sa tak článok 3 ods. 2 smernice 77/780, ako aj článok 6 ods. 1 smernice 2000/12 a článok 11 ods. 1 smernice 2006/48 prípadne dali chápať tak, že umožňujú, aby boli súčasne za „osoby účinne riadiace prevádzku“ vymenovaní výkonný riaditeľ a predseda riadiaceho orgánu vo svojej funkcii dohľadu, a to s cieľom umožniť uplatnenie zásady „štyroch očí“ pri riadení úverovej inštitúcie, takýto výklad nemožno prijať z hľadiska smernice 2013/36, keďže táto smernica stanovuje presné pravidlá týkajúce sa riadneho riadenia úverových inštitúcií, ktoré v zásade vylučujú, aby predseda riadiaceho orgánu vo svojej funkcii dohľadu mohol byť súčasne poverený účinným riadením prevádzky úverovej inštitúcie.
- 81 Tento záver nevyvracia ani pripomenutie uvedené v odôvodnení 55 smernice 2013/36, podľa ktorého:
- „V jednotlivých členských štátoch sa používajú rôzne štruktúry správy a riadenia. Vo väčšine prípadov sa používa monistická alebo dualistická štruktúra správy a riadenia. Vymedzenia použité v smernici majú za cieľ zahrnúť všetky existujúce štruktúry bez toho, aby sa nimi presadzovala akákoľvek konkrétna štruktúra. Sú výlučne funkčné na účely stanovenia pravidiel zameraných na určitý výsledok bez ohľadu na vnútroštátne právo obchodných spoločností uplatniteľné na nejakú inštitúciu v jednotlivých členských štátoch. Vymedzenia by preto nemali zasahovať do všeobecného rozdelenia právomocí v súlade s vnútroštátnym právom obchodných spoločností.“
- 82 V rozpore s tým, čo tvrdia žalobkyne, totiž takýto výklad nebráni existencii monistickej štruktúry riadenia úverovej inštitúcie, v ktorej má riadiaci orgán zároveň výkonnú funkciu a funkciu dohľadu, ale týka sa iba organizácie právomocí v rámci uvedeného riadiaceho orgánu.
- 83 Vzhľadom na vyššie uvedené z doslovného, historického, teleologického a kontextuálneho výkladu článku 13 ods. 1 smernice 2013/36 vyplýva, že výraz „dve osoby účinne [riadiace] prevádzku... inštitúcie“ sa týka členov riadiaceho orgánu, ktorí sa zúčastňujú aj na vrcholovom manažmente úverovej inštitúcie.

O výklade článku L. 511-13 druhého odseku MFZ

- 84 Keďže ide o výklad ustanovenia vnútroštátneho práva, treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry rozsah vnútroštátnych zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení sa má posudzovať so zohľadnením ich výkladu vnútroštátnymi súdmi (pozri rozsudky z 27. júna 1996, Schmit, C-240/95, EU:C:1996:259, bod 14 a citovanú judikatúru, a zo 16. septembra 2015, Komisia/Slovensko, C-433/13, EU:C:2015:602, bod 81 a citovanú judikatúru).
- 85 V tejto súvislosti treba uviesť, že ECB a Komisia poukazujú najmä na výklad článku L. 511-13 MFZ obsiahnutý v rozsudku Conseil d'État (Štátna rada) z 30. júna 2016, uvedenom v bode 19 vyššie. Žalobkyne mali príležitosť predložiť svoje pripomienky k tomuto rozsudku vo svojich pripomienkach k vyjadreniu Komisie ako vedľajšieho účastníka a na pojednávaní.
- 86 Okrem toho treba uviesť, že tento rozsudok bol vydaný na základe žaloby pre prekročenie právomoci proti stanovisku ACPR 2014-P-07, v ktorom ACPR jasne vyjadruje svoj výklad pojmu „osoba účinne riadiaca prevádzku“ v rovnakom zmysle ako výklad zvolený ECB, ktorá odkázala na stanovisko ACPR 2014-P-07 v napadnutých rozhodnutiach. Rozsudok Conseil d'État (Štátna rada) z 30. júna 2016 je tak v prejednávacom prípade osobitne relevantný.
- 87 Okrem toho treba uviesť, že skutočnosť, že rozsudok Conseil d'État (Štátna rada) z 30. júna 2016 bol vydaný neskôr ako napadnuté rozhodnutia, nebráni tomu, aby bol zohľadnený na účely výkladu článku L. 511-13 MFZ, keďže žalobkyne mali pred Všeobecným súdom možnosť predložiť svoje pripomienky (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 5. apríla 2017, EUIPO/Szajner, C-598/14 P, EU:C:2017:265, body 44 až 46).
- 88 V odôvodnení 7 rozsudku Conseil d'État (Štátna rada) z 30. júna 2016 sa uvádza:
- „Podľa článku L. 225-51 [francúzskeho] obchodného zákonníka ‚predseda správnej rady organizuje a riadi práce správnej rady, o ktorých podáva správu valnému zhromaždeniu. Dohliada na riadne fungovanie orgánov spoločnosti, a predovšetkým sa ubezpečuje o tom, že členovia správnej rady sú schopní vykonávať svoju úlohu‘. ... Z týchto ustanovení vyplýva, že predseda správnej rady úverovej inštitúcie, ktorá má formu akciovej spoločnosti, okrem prípadu, že sa tak, ako to umožňuje článok L. 225-51-1 obchodného zákonníka, a za predpokladu, že mu to bolo povolené za podmienok podľa článku L. 511-58 [MFZ], stal aj výkonným riaditeľom inštitúcie, nemôže byť vnímaný tak, že zabezpečuje účinné riadenie úverovej inštitúcie v zmysle článku L. 511-13 tohto zákonníka... Z uvedeného vyplýva, že ACPR neporušila tieto ustanovenia, keď uviedla, že mimo rámca uvedeného prípadu predseda správnej rady úverovej inštitúcie zriadenej vo forme akciovej spoločnosti, ktorej jedným z orgánov je správna rada, nemôže byť vymenovaný za ‚osobu účinne riadiacu prevádzku‘ tejto inštitúcie... Žalobkyne sa v tejto súvislosti nemôžu užitočne odvolávať na osobitosti úverových inštitúcií, ktoré podliehajú zákonu z 10. septembra 1947 o štatúte spolupráce, keďže vyššie uvedené ustanovenia obchodného zákonníka sa na ne vzťahujú bez ohľadu na voľnosť v oblasti organizácie, ktorú jej priznávajú ustanovenia tohto zákona alebo článku L. 512-31 [MFZ].“
- 89 Conseil d'État (Štátna rada) tak vo svojom rozsudku z 30. júna 2016 usúdila, že len za predpokladu, že predsedovi správnej rady úverovej inštitúcie bolo výslovne povolené stať sa aj výkonným riaditeľom, môže byť vymenovaný za „osobu účinne riadiacu prevádzku“ uvedenej inštitúcie v zmysle článku L. 511-13 druhého odseku MFZ.
- 90 Z uvedeného vyplýva, že ECB sa nedopustila prípadov nesprávneho právneho posúdenia, ktoré namietajú žalobkyne, keď dospela k záveru, že pojem „osoba účinne riadiaca prevádzku“ úverovej inštitúcie sa musí chápať tak, že označuje riaditeľov disponujúcich výkonnými funkciami, akými sú napríklad výkonný riaditeľ, zástupca výkonného riaditeľa, členovia riadiaceho orgánu alebo jediný výkonný riaditeľ.

- 91 Tak z článku 13 ods. 1 smernice 2013/36, ako aj z článku L. 511-13 druhého odseku MFZ totiž vyplýva, že iba tí členovia riadiaceho orgánu, ktorí patria aj k vrcholovému manažmentu úverovej inštitúcie, môžu byť vymenovaní za „osoby účinne [riadiace] prevádzku... inštitúcie“ v zmysle článku 13 ods. 1 smernice 2013/36 alebo za osoby zabezpečujúce „účinné riadenie úverovej inštitúcie“ v zmysle článku L. 511-13 druhého odseku MFZ.
- 92 Vzhľadom na to, že rozsudok Conseil d'État (Štátna rada) z 30. júna 2016 postačuje na zistenie rozsahu vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré mala ECB uplatniť z dôvodu odkazu obsiahnutého v článku 4 ods. 3 nariadenia č. 1024/2013, konkrétne článku L. 511-13 druhého odseku MFZ, argumentácia uvádzaná žalobkyňami, ktorej cieľom je spochybniť dôvodnosť tohto výkladu, a to aj s poukázaním na ďalšie predpisy vnútroštátneho práva, sa musí bez ďalšieho posudzovania odmietnuť. Rovnako to platí okrem iného aj pre voľnosť v oblasti organizácie, ktorú majú žalobkyne na základe zákona z 10. septembra 1947 o štatúte spolupráce, pričom Conseil d'État (Štátna rada) sa okrem toho výslovne vyjadrila k tejto otázke v odôvodnení 7 svojho rozsudku z 30. júna 2016.
- 93 Prvé tri žalobné dôvody žalobkýň sa preto musia zamietnuť.

O štvrtom žalobnom dôvode, ktorý je uvedený subsidiárne a ktorý je založený na porušení článku L. 511-58 MFZ

- 94 Ako bolo vysvetlené v bodoch 8 a 18 vyššie, ECB v napadnutých rozhodnutiach oprela svoje odmietnutie schváliť predsedov správnych rád žalobkýň ako ich „výkonných riaditeľov“ o znenie článku L. 511-58 MFZ, ktorým sa preberá článok 88 ods. 1 písm. e) smernice 2013/36. ECB tiež poukázala na to, že odôvodnenie 54 tejto smernice umožňuje členským štátom zaviesť zásady a normy riadenia nad rámec tých, ktoré vyžaduje smernica.
- 95 V rámci štvrtého žalobného dôvodu žalobkyne tvrdia, že ECB sa dopustila pochybenia pri výklade článku L. 511-58 MFZ, keďže toto ustanovenie nebráni predsedovi správnej rady vykonávať akúkoľvek výkonnú funkciu, ale iba funkciu výkonného riaditeľa. Žalobkyne zdôrazňujú, že vo francúzskom práve predseda správnej rady disponuje výkonnými funkciami, ktoré sú skutočné a odlišujú sa od funkcií výkonného riaditeľa. Žalobkyne pripomínajú, že ich organizácia sa spravuje zákonom z 10. septembra 1947 o štatúte spolupráce, ktorý sa vyznačuje veľkou flexibilitou, pokiaľ ide o organizáciu, čo im umožnilo veľmi široko si v stanovách vymedziť právomoci prináležiace správnej rade a jej predsedovi. Navyše rozsah výsadných právomocí predsedu správnej rady, ktoré má on sám alebo ktoré na neho preniesla správna rada, postačuje na jeho kvalifikáciu ako „osoby účinne riadiacej prevádzku“, pričom ho nestotožňuje s výkonným riaditeľom. Napokon, ECB tým, že úlohu správnej rady a jej predsedu obmedzila len na funkcie dohľadu, odstránila špecifický znak modelov „monistického“ riadenia, v ktorých sa správna rada zúčastňuje tak na funkciách dohľadu, ako aj na výkonných funkciách, a to v rozpore so zámerom normotvorcu uvedeným v odôvodnení 55 smernice 2013/36. Žalobkyne napokon pripomínajú, že nežiadali o vymenovanie svojho predsedu správnej rady za výkonného riaditeľa, ale za „osobu účinne riadiacu prevádzku“.
- 96 ECB podporovaná Komisiou namieta proti tvrdeniam žalobkýň.
- 97 Čo sa týka v prvom rade článku 88 ods. 1 písm. e) smernice 2013/36, treba uviesť, že tento článok má jasné znenie v tom zmysle, že bráni, aby „predseda riadiaceho orgánu vo svojej funkcii dohľadu inštitúcie [mohol] vykonávať zároveň funkcie výkonného riaditeľa v tej istej inštitúcii, pokiaľ to nie je odôvodnené zo strany inštitúcie a povolené príslušnými orgánmi“.

- 98 Čo sa týka v druhom rade článku L. 511-58 MFZ, ktorý zabezpečuje prebratie článku 88 ods. 1 písm. e) smernice 2013/36, uvádza sa v ňom, že „post predsedu správnej rady alebo akéhokoľvek iného orgánu vykonávajúceho ekvivalentné funkcie dohľadu nad úverovou inštitúciou alebo spoločnosťou poskytujúcou financie za odplatu nemôže vykonávať výkonný riaditeľ alebo osoba vykonávajúca ekvivalentné riadiace funkcie“.
- 99 V tejto súvislosti treba uviesť, že hoci má článok L. 511-58 MFZ širší rozsah než článok 88 ods. 1 písm. e) smernice 2013/36, keďže bráni, aby nielen „výkonný riaditeľ“, ale tiež „osoba vykonávajúca ekvivalentné riadiace funkcie“, zastávali post predsedu správnej rady, zatiaľ čo článok 88 ods. 1 písm. e) smernice 2013/36 zmiňuje len výkonného riaditeľa, táto širšia pôsobnosť nespochybňuje jeho súlad s uvedeným článkom. Ako totiž správne zdôraznila ECB v napadnutých rozhodnutiach, odôvodnenie 54 smernice 2013/36, ktorého obsah je pripomenutý v bode 75 vyššie, umožňuje členským štátom zaviesť zásady a normy na zaistenie účinného dohľadu riadiacim orgánom. Okrem toho rozšírenie zásady zákazu kumulácie funkcie predsedu správnej rady na „osobu vykonávajúcu... riadiace funkcie [, ktoré sú ekvivalentné]“ funkciám výkonného riaditeľa, je v súlade s cieľmi smernice 2013/36, tak ako sú výslovne uvedené v bodoch 73 až 79 vyššie, t. j. hľadanie účinného dohľadu nad vrcholovým manažmentom zo strany nevýkonných členov riadiaceho orgánu, z ktorého vyplýva rovnováha právomocí v rámci riadiaceho orgánu.
- 100 Pokiaľ ide o výklad článku L. 511-58 MFZ, z odôvodnenia 7 rozsudku z 30. júna 2016, pripomenutého v bode 88 vyššie, vyplýva, že Conseil d'État (Štátna rada) dospela k záveru, že toto ustanovenie bráni tomu, aby bol predseda správnej rady úverovej inštitúcie vymenovaný za „osobu účinne riadiacu prevádzku“ tejto inštitúcie okrem prípadu, že mu bolo povolené, aby sa ujal jej vrcholového manažmentu.
- 101 Z výkladu článku 88 ods. 1 písm. e) smernice 2013/36, uvedeného v bode 97 vyššie, pritom vyplýva, že ECB v rámci uplatnenia článku L. 511-58 MFZ prijala rozhodnutie, ktoré je v súlade s uvedeným článkom 88 ods. 1 písm. e). Nie je tak potrebné preskúmať argumentáciu uvádzanú žalobkyňami, ktorej cieľom je spochybniť dôvodnosť výkladu článku L. 511-58 MFZ.
- 102 Z toho vyplýva, že ECB sa nedopustila nesprávneho právneho posúdenia, keď dospela k záveru, že článok L. 511-58 MFZ bráni vymenovaniu predsedov správnych rád žalobkýň za „osoby, ktoré účinne riadia prevádzku“ žalobkýň.
- 103 Štvrtý žalobný dôvod sa preto musí zamietnuť, v dôsledku čoho sa žaloba musí zamietnuť v celom rozsahu.

O trovách

- 104 Podľa článku 134 ods. 1 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže v prejednávanej príhode žalobkyne nemali vo veci úspech, je opodstatnené uložiť im povinnosť znášať svoje vlastné trovy konania a nahradiť trovy konania vynaložené ECB v súlade s jej návrhmi.
- 105 V súlade s článkom 138 ods. 1 rokovacieho poriadku znášajú inštitúcie, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastníci, svoje vlastné trovy konania. Komisia tak znáša svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (druhá rozšírená komora)

rozhodol takto:

1. **Žaloby sa zamietajú.**
2. **Caisse régionale de crédit agricole mutuel Alpes Provence, Caisse régionale de crédit agricole mutuel Nord Midi Pyrénées, Caisse régionale de crédit agricole mutuel Charente Maritime Deux Sèvres a Caisse régionale de crédit agricole mutuel Brie Picardie znášajú svoje vlastné trovy konania a sú povinné nahradiť trovy konania, ktoré vynaložila Európska centrálna banka (ECB).**
3. **Európska komisia znáša svoje vlastné trovy konania.**

Prek

Buttigieg

Schalin

Berke

Costeira

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 24. apríla 2018.

Podpisy